

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2858
Ημερομ. Κατάθεσης: 8/7/2022

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Προτάσεις ΣΕΔΗΚ για την ελαιοκομία στα πλαίσια της νέας ΚΑΠ»

Καταθέτουμε αναφορά, το υπόμνημα του Συνδέσμου Ελαιοκομικών Δήμων Κρήτης, με το οποίο παραθέτουν συγκεκριμένες προτάσεις, τόσο στο πλαίσιο της Νέας ΚΑΠ, όσο και στο πλαίσιο της Εθνικής Πολιτικής για την ελαιοκαλλιέργεια.

Επισυνάπτεται το σχετικό υπόμνημα.

Παρακαλούμε για την εξέταση του υπομνήματος και την ενημέρωσή μας σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες θα προβείτε.

Αθήνα, 04/7/2022

Οι καταθέτοντες Βουλευτές

Βαρδάκης Σωκράτης

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Ξανθός Ανδρέας

Πολάκης Παύλος

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Έδρα: Δήμος Ρεθύμνου – Λεωφ. Κουντουριώτη 80, Ρέθυμνο
ΤΗΛ: 28313 41301 FAX: 28310 29879
Γραφείο Χανίων: Τζανακάκη 88 και Ερωτοκρίτου 1, 73134 Χανιά
ΤΗΛ: (28210) 50800 FAX: (28210) 50818,
E-Mail: info@sedik.gr Ιστοσελίδα: www.sedik.gr

Χάνια 16-6-2022 Αρ. 23

ΠΡΟΣ: 1.Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Αξιότιμο Υπουργό κ. Γ. Γεωργαντά

ΚΟΙΝ: 1. Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Στ. Αρναουτάκη
2. Βουλευτές και Ευρωβουλευτές Κρήτης
3. Δήμους Μέλη ΣΕΔΗΚ
4. Αγρ. Ελαιοουργικούς Συν/σμούς Κρήτης

Θέμα: Προτάσεις ΣΕΔΗΚ για την ελαιοκομία στα πλαίσια της νέας ΚΑΠ

Κύριε Υπουργέ

Μετά τα αρ.71/14-4-2021 και 133/16-12-2021υπομνήματα μας για την υποστήριξη της ελαιοκομίας με την νέα ΚΑΠ και τα όσα σχετικά δημοσιεύονται ή ανακοινώνονται κατά καιρούς από την ηγεσία του Υπουργείου σας, διαπιστώνεται ότι το στρατηγικό σχέδιο της χώρας ενώ δεν έχει καμιά πρόβλεψη για την άρση των αδικιών που έχει υποστεί η ελαιοκαλλιέργεια με την ισχύουσα ΚΑΠ, προβλέπει σχεδόν πλήρη εξομοίωση της με ασκεπείς εκτάσεις και βοσκοτόπους και την οδηγεί σε δραματική κατάρρευση.

Έτσι, το Δ.Σ. του ΣΕΔΗΚ σε πρόσφατη συνεδρίαση του αποφάσισε ομόφωνα όπως επανέλθει στο θέμα με την ελπίδα ότι η νέα ηγεσία του ΥπΑΑΤ το εξετάσει με μεγαλύτερη προσοχή και κατανόηση.

Στην ενέργεια μας αυτή προβαίνουμε διαπιστώνοντας ότι αντίθετα με την Ελλάδα, άλλες ελαιοπαραγωγικές χώρες της ΕΕ όπως η Ιταλία και η Ισπανία έχουν περιλάβει στα στρατηγικά τους σχέδια σημαντικές προβλέψεις για την θεραπεία και αποκατάσταση διαφόρων τομέων της ελαιοκαλλιέργειας.

Στην Ελλάδα, όπως και με τα προηγούμενα Υπομνήματα μας έχουμε επισημάνει, η Ελαιοκαλλιέργεια, ενώ αναμφισβήτητα αποτελεί ένα κλάδο τεράστιας στρατηγικής σημασίας, ίδιας ή και κατά πολύ υψηλότερης αυτής του Βάμβακος (τον οποίο το ελληνικό στρατηγικό σχέδιο θέτει σε υψηλή προτεραιότητα), όχι μόνο δεν υποστηρίζεται, αλλά τίθεται υπό εμφανέστατη δυσμένεια.

Ωστόσο, είναι σε όλους γνωστό και αναμφισβήτητο ότι η ελαιοκαλλιέργεια στην χώρα μας, η οποία επί χιλιάδες χρόνια είναι άρρηκτα δεμένη με την πολιτιστική, θρησκευτική και οικονομική ζωή των κατοίκων της, εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να έχει ιδιαίτερα υψηλή στρατηγική αξία. Προσφέρει εισόδημα και απασχόληση άμεσα στο 40% των αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας (Πιν.1), συμβάλλει σημαντικά στο εξαγωγικό εμπόριο, ενισχύει την επισιτιστική ασφάλεια, ενώ παράλληλα αποτελεί ένα φυσικό δάσος, τεράστιας περιβαλλοντικής αξίας, που συμβάλλει αποφασιστικά στις νέες στρατηγικές της ΕΕ «Από το χωράφι στο τραπέζι» και «Βιοποικιλότητα».

Επιπτώσεις ισχύουσας ΚΑΠ στην Ελαιοκαλλιέργεια

Με την ισχύουσα ΚΑΠ, ο κλάδος της ελαιοκομίας, όχι μόνο δεν ενισχύθηκε αλλά αντίθετα, υποβαθμίστηκε και δέχτηκε σοβαρά πλήγματα. Μεταξύ αυτών τα κυριότερα ήταν:

1.Οι ελαιώνες, ενώ δεν αποτελούν μια απλή εδαφική έκταση, αλλά μια μόνιμη επένδυση, η οποία απαιτεί μόχθους γενεών για να υπάρξει, εντάχθηκαν αδικαιολόγητα στην περιφέρεια «Δενδρώδεις καλλιέργειες» και ενισχύονται με βάση την έκταση του εδάφους που καταλαμβάνουν και όχι με την πραγματική δική τους αξία, η οποία είναι πολλαπλάσια της αξίας του εδάφους.

2.Οι ενισχύσεις που προβλέπονται για τους ελαιοπαραγωγούς είναι αντιστρόφως ανάλογες με τον συνολικό αριθμό τους. Αυτό φαίνεται καθαρά από στοιχεία του ΟΣΔΕ (Πιν.1) σύμφωνα με τα οποία οι ελαιοκομικές εκμεταλλεύσεις, ενώ αποτελούν το 40% περίπου του συνόλου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, απολαμβάνουν μόνο το 20% περίπου του συνόλου των ενισχύσεων.

3.Οι ενισχύσεις των περίπου 550 εκατ.€, που επί δεκαετίες πα-
ρεχόταν μόνο στους ελαιώνες, αφού μειώθηκαν αρχικά σε μόνο 470 εκατ. €, κατανεμήθηκαν στην συνέχεια σε σειρά άλλων δενδρω-
δών καλλιεργειών, με αποτέλεσμα η ανά στρέμμα αναλογούσα ενί-
σχυση να μειωθεί μέχρι και 70%.

Πιν.1. Γεωργ. Εκμ/σεις και Επίδοτες ανά Αγρονομική Περιφέρεια της νέας ΚΑΠ			
ΑΓΡΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΙΕΣ	Γεωρ. Εκμ/σεις*		Ενισχύσεις Νέας ΚΑΠ** %
	Αριθμός	%	
Δενδρώδεις	331.102	54,7	28,0
Αροτραίες	186.738	30,8	47,0
Βοσκότοποι	70.326	11,6	25,0
ΣΥΝΟΛΟ	605.531	97,1	100,0
Ελαιοκομικές	233.140	38,5	19,7
**Επεξεργασία στοιχείων ΟΣΔΕ 2019, **Agrenda 1.8.21			

4.Η απόφαση του αποκλεισμού από ενισχύσεις των μικρών εκμεταλλεύσεων που έχουν εκτάσεις κάτω από 4 στρ. ή λαμβάνουν ενισχύσεις χαμηλότερες των 250 ευρώ, η οποία - με δεδομένο ότι η μέση έκταση ελαιώνων ανά ελαιοπαραγωγό στην Κρήτη είναι μόλις 11 στρ.- συνετέλεσε ώστε χιλιάδες ελαιοπαραγωγοί, άνω του 30% του συνόλου, να τεθούν εκτός ενισχύσεων.

Ανάγκη προστασίας των παραδοσιακών ελαιώνων

Οι παραδοσιακοί ελαιώνες της χώρας, που βρίσκονται σε επικλινείς δύσβατες περιοχές, έχουν τεράστια κοινωνική και περιβαλλοντική αξία.

-Λειτουργούν ως ένα φυσικό δάσος που με το αιθαλές φύλλωμά τους αποτελούν ένα μόνιμο και ανέξοδο απορροφητήρα CO² που λειτουργεί σε ετήσια βάση, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην αποτροπή της κλιματικής κρίσης.

- Φιλοξενούν στο φύλλωμά τους αλλά και στην φυσική βλάστηση που φύτευται στις αναβαθμί-
δες και τα πυκνά και επιμήκη (λόγω του καθεστώτος των μικρό-ιδιοκτησιών) κτηματικά όρια
τους, πολυάριθμα είδη χλωρίδας και πανίδας, συμβάλλοντας απο-
φασιστικά στην διατήρηση της «βιοποικιλότητας».

Ωστόσο, έχουν υψηλότερο κό-
στος καλλιέργειας και χαμηλή πα-
ραγωγικότητα, η οποία οδηγεί σε
συνεχή εγκατάλειψη και ακαλλιέρ-
γεια τους.

Έτσι, καταλαμβάνονται από ζι-
ζάνια που λειτουργούν ως προσά-
ναμμα για την καταστροφή τους από **πυρκαγιές** (βλ. Φώτο) με οδυνηρές συνέπειες στο περι-
βάλλον, το κλίμα και την διάβρωση του εδάφους!

Θύματα πυρκαγιών οι παραδοσιακοί ελαιώνες επικλινών περιοχών

Αποφάσεις Ισπανίας για Ελαιοκαλλιέργεια

Αντίθετα από την Ελλάδα, η Ισπανία με την νέα ΚΑΠ εντάσσει τους παραδοσιακούς ελαιώ-
νες στις συνδεδεμένες ενισχύσεις και στα οικολογικά συστήματα.

Στόχος, όπως ανακοίνωσε πρόσφατα ο Υπουργός Γεωργίας κ. Planas, είναι «η αποφυγή
εγκατάλειψης ελαιώνων που έχουν καλλιεργητικές δυσκολίες και περιορισμούς, αλλά υψηλή
περιβαλλοντική αξία και η διατήρησή τους κρίνεται απαραίτητη από κοινωνική και οικολογική
άποψη».

Σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο της Ισπανίας, προκειμένου ένας ελαιώνας να ενταχθεί στο
μέτρο αυτό, πρέπει τα ελαιόδεντρα του να έχουν πυκνότητα φύτευσης μέχρι 8 δέντρα ανά
στρέμμα για ελαιώνες με κλίσεις κάτω από 25%, ή περισσότερα για κλίσεις άνω από 25%. Και
στις δύο περιπτώσεις, η ενίσχυση θα χορηγείται μόνο σε εκμεταλλεύσεις (μη αρδευόμενες) ξη-
ρικές .

Το μέτρο επικρότησε η Ένωση Μικρών Αγροτών (UPA) Ανδαλουσίας, της οποίας ο Γενικός
Γραμματέας κ. Cano, το χαρακτήρισε ως "ιστορικό ορόσημο" το οποίο όμως, όπως είπε,
μπορεί να βελτιωθεί με τροποποίηση των κριτηρίων της πυκνότητας των δέντρων και της κλί-
σης του εδάφους, ώστε να ωφελεί ένα μεγαλύτερο αριθμό εκμεταλλεύσεων

Στα πλαίσια της νέας ΚΑΠ :

1. Ένταξη της Ελαιοκαλλιέργειας σε χωριστή ειδική «κατηγορία» ή «αγρονομική περιφέρεια» μέσα στην οποία οι άμεσες ενισχύσεις θα πρέπει να διατηρηθούν και αν χρειαστεί, να τεθούν σε πλαίσια μόνο αγρονομικής περιφερειακής σύγκλισης.
2. Οι παραδοσιακοί ελαιώνες που βρίσκονται σε δύσβατες επικλινείς περιοχές, για λόγους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς, να υποστηριχτούν ιδιαίτερα και να ενταχτούν στις συνδεδεμένες και αναδιανεμητικές ενισχύσεις, ανεξάρτητα από την έκταση τους.
3. Οι μικροί ελαιοπαραγωγοί με ελαιώνες κάτω των 4 στρ. και ενισχύσεις κάτω από 250 ευρώ, που έχουν εξαιρεθεί με την ισχύουσα ΚΑΠ, πρέπει να αποκατασταθούν και να υπαχθούν στο μέτρο των ενισχύσεων των 1250€ που προτείνεται από θεσμούς της ΕΕ για μικρούς παραγωγούς.

Στα πλαίσια της εθνικής πολιτικής:

1. Η διάθεση του ελαιολάδου θα πρέπει να εξυγιανθεί με θέσπιση μέτρων για την διάθεση του χύμα με πλειοδοτικούς διαγωνισμούς, αλλά και υποστηρικτικών μέτρων για την δημιουργία μεγάλων βιώσιμων μονάδων τυποποίησης και εξαγωγών.
2. Η «Συλλογική Δολωματική Δακοκτονία», η οποία αποτελεί μέθοδο με υψηλή περιβαλλοντική και διατροφική ασφάλεια, πρέπει να ενταχθεί στις φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις και η εφαρμογή της να αναδιοργανωθεί ριζικά όπως έχει αναφερθεί σε αλλά υπομνήματα.
3. Οι ζημιές από καύσωνες στους ελαιώνες κατά την άνθηση – καρπόδεση θα πρέπει να τύχουν ασφαλιστικής κάλυψης από τον ΕΛΓΑ διότι η εξαίρεση τους με τον ισχύοντα κανονισμό είναι άδικη και δεν έχει καμία επιστημονική ή αγρονομική βάση.

Με εκτίμηση

Γιάννης Χ. Μουινάκης

Δημάρχος Δήμου Γεφυμένης

Πρόεδρος ΣΕΔΗΚ